

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	12.05.2026, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Liis Juhalo
Ametiasutuse nimi:	Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	26230300085
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 424 lg 1
Kahtlustatava nimi, isikukood:	xx (ik xx)
Kuriteo toimepanemise aeg:	04.09.2025

Käesolevas kriminaalasjas esitati xx 05.02.2026 kahtlustus KarS § 424 lg 1 järgi selles, et tema juhtis tahtlikult 04.09.2025 kella 08.45 ajal Harjumaal xx vallas xx tee ja xx tee ristmikul mootorsõidukit Toyota Avensis registreerimismärgiga xx olles joobeseisundis. Eesti Kohtuekspertiisi Instituudi poolt teostatud uuringu kohaselt tuvastati xx uriinist ained tetrahüdrokannabinooli (THC) metaboliit THC-COOH, heksahüdrokannabinooli (HHC) metaboliit HHC-COOH, tramadool, zopikloon, kodeiin, morfiin, bromasepaam, diasepaami metaboliit nordasepaam, klonasepaami metaboliit 7-aminoklonasepaam, oksükodoon (joobeseisundi tuvastamise saatekiri nr 25T-xx). Uuringuakti nr 25T-xx kohaselt esines xx narkootilise, psühhotroopse või muu sarnase toimega aine tarvitamisest tingitud joove.

Korralduseaduse (KorS) § 36 lg 1 sätestab, et joobeseisund on alkoholi, narkootilise või psühhotroopse aine või muu joovastava aine tarvitamisest põhjustatud tervise seisund, mis avaldub väliselt tajutavates häiritud või muutunud kehalistes või psüühilistes funktsioonides ja reaktsioonides. KorS § 36 lg 4 p 2 kohaselt on joobeseisundi üheks liigiks narkootilise, psühhotroopse või muu joovastava aine tarvitamisest põhjustatud joove.

Ülalkirjeldatud tegevusega rikkus xx tahtlikult liikluseaduse § 33 lg 11 p 2, mille kohaselt on juhil keelatud joobeseisundis juhtida sõidukit, ning § 69 lg 1, milline sätestab, et juht ei tohi olla joobeseisundis.

Seega pani xx oma tahtliku tegevusega toime mootorsõiduki juhtimise joobeseisundis, s.o KarS § 424 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo.

Prokurör, tutvunud kriminaalasja materjalidega, jõudis seisukohale, et kahtlustatava suhtes on võimalik kriminaalmenetlus lõpetada KrMS § 202 alusel, kuna tema süü KarS § 424 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises ei ole suur ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

Kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib KrMS § 202 lg 1 ja 2 sätestatud alusel kriminaalasja lõpetada prokuratuur (KrMS § 202 lg 7). KrMS § 202 kohaselt saab kriminaalmenetluse lõpetada olukorras, kus kogutud tõendite

põhjal on isiku hüpoteetiline süü tõendatud. See tähendab, et süüdimõistvat otsust ei tehta, kuid samas ei saa öelda, et süüstav toime täielikult puuduks (vt. RKKK 03.11.2010 3-1-1-84-10 p 34, EIKo 21.06.2016 Lähtenmäki vs. Eesti p 49). Lõpetamise kohaldamiseks peavad olema täidetud järgmised eeldused: 1) tegemist on teise astme kuriteoga, 2) isiku süü ei ole suur, 3) kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, 4) isik on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja on tasunud/tasub kriminaalmenetluse kulud ning 5) kahtlustatava nõusolek.

Prokurör leiab, et kahtlustatavale ette heidetud tegu on kohtueelse menetluse käigus kogutud tõenditega leidnud täielikku tõendamist, on KarS § 424 lg 1 järgi õigesti kvalifitseeritud ning kahtlustatav on selle toimepanemises süüdi. KarS § 424 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo eest nähakse ette rahaline karistus või kuni kolmeaastane vangistus. Seega on KarS § 4 lg 2 järgi tegemist teise astme kuriteoga, milles eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära.

Kahtlustatava süü käesolevas asjas ei ole ülemäära suur ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi. Süü ei ole suur kuritegude puhul, kus, arvestades süü suurust mõjutavaid asjaolusid, on süüd kergendavad asjaolud sisulises ülekaalus. Käesoleval juhul tuleb süü suuruse hindamisel arvesse võtta, et kahtlustatav on tunnistanud kuriteo toimepanemist ja puhtsüdamlikult kahetseb tehtut, tegemist on noore täiskasvanuga, kellel puuduvad kehtivad kriminaal- ja väärteokaristused ning ta on hüvitanud liiklusõnnetusega tekitatud varalise kahju. Lisaks on oluline asjaolu, et vaatamata mootorsõiduki joobeseisundis juhtimisele on kahtlustataval B-kategooria juhtimisõigus ning pärast sündmust viimase 8 kuu jooksul ei ole xx uusi süütegusid toime pannud, mis viitab asjaolule, et ta on juba teinud järeldusi käimasolevast kriminaalmenetlusest.

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada asjaoluga, et lõpetamine ei ole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas üld- või eripreventiivsest vajadusest. Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtuvalt on avalik menetlushuvi olemas, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uute kuritegude toimepanemise. Seda hinnatakse lähtuvalt isiku varasemast karistusest, menetluse aluseks oleva teo toimepanemise asjaoludest ja teo iseloomust. Üldpreventiivsest aspektist on avalik menetlushuvi olemas eelkõige siis, kui teo toimepanemise viis, valdkond, tagajärjed või samaliigiliste kuritegude suur arv ja ühiskonnaohtlikkus on sellised, et menetluse lõpetamine ja lisakohustuste määramine ei oleks kriminaalpoliitiliselt vastuvõetavad. Prokurör leiab, et käesoleval juhul selliseid aluseid ei esine.

Avalik menetlushuvi puudub, kuivõrd xx etteheidetava süüteo kriminaalõigusnormidega kaitstava õiguskorra kui üldise väärtusmastaabi riive heastamine ning tema õiguskuulekale käitumisele suunamine on prokuröri arvates võimalik saavutada ka muude vahenditega kui kriminaalkorras karistamisega ning võimalik on KarS § 56 lg 1 sätestatud üld- ja eripreventsiooni eesmärgid saavutada ja õigusrahu taastada ka ilma isikut kriminaalvastutusele võtmata.

Lisaks märgib prokurör, et karistusõiguslikud sanktsioonid peavad säilitama oma *ultima ratio* iseloomu ehk jääma isiku käitumise suunamisel riigi viimaseks vahendiks. Karistus kohaldatakse üksnes siis, kui selle järele on tungiv vajadus ning muudest vahenditest ei piisa. Käesoleval juhul on prokurör veendunud, et selline vajadus puudub. Seetõttu kuulub

kriminaalmenetlus lõpetamisele KrMS § 202 alusel. xx puhul ei ole alust arvata, et kriminaalkorras karistamata jätmise võib tingida kuritegude toimepanemise jätkamise. Seetõttu leiab prokurör, et hetkel ei ole isiku mõjutamiseks vajalik saata kriminaalasja kohtusse, vaid piisab talle kohustuste määramisest.

Eeltoodu alusel ja juhindudes KrMS § 202 lg-st 7 ja §-st 206, prokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 26230300085 menetlus.
2. KrMS § 202 lg 2 p-de 1, 2, 5 ja 7 alusel määrata xx järgmised kohustused:
  - 2.1. Tasuda menetluskulud summas **182,00 eurot**. Tähtajaks määrata **12.07.2026**.
  - 2.2. Tasuda riigituludesse **500 eurot**. Tähtajaks määrata 3 kuud alates kriminaalmenetluse lõpetamisest, s.o **12.08.2026**.
  - 2.3. Mitte juhtida alkoholi piirmäära ületavas seisundis või joobeseisundis mootorsõidukit, tramm või maastikusõidukit käesoleva määruse allkirjastamisest **kuni 12.05.2027**.
  - 2.4. **Registreerida hiljemalt 19.05.2026 sotsiaalprogrammi „SÜTIK“** ja osaleda programmis 1 aasta jooksul, s.o **kuni 12.05.2027**.
3. Kui isik ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustust, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada.
4. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: tõkendit ei ole kohaldatud.
5. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: teisaldatud sõiduk Toyota Avensis registreerimismärgiga xx on väljastatud.
6. Andmekogus ABIS ja riiklikus süüteomenetluse biomeetriregistris sisalduvate andmete kustutamine: ei kogutud.
7. Kriminaalmenetluse kulud: joobe tuvastamisega tekkinud kulud summas 182,00 eurot jätta xx kanda.
8. Kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia koos infolehega, milles kohustuste täitmiseks vajalikud toimingud ja õiguslikud tagajärjed on üksikasjalikult kirjeldatud, on kahtlustatavale määruse allkirjastamise hetkel prokuratuuris üle antud.

Liis Juhalo
abiprokurör

Olen saanud kätte kriminaalmenetluse lõpetamise määruse, samuti informeeritud nõusoleku lehe, milles on selgitatud määrusega pandud kohustuste täitmise tingimusi. Saan mulle määratud kohustustest aru ning olen kriminaalmenetluse lõpetamise ja mulle määratud kohustuste täitmisega nõus. Samuti olen nõus, et prokuratuur, sotsiaalprogrammi „SÜTIK“ tugisik ja tervishoiuteenust osutav asutus vahetavad omavahel mind puudutavat infot, sh

terviseinfot, mis on vajalik kriminaalmenetluse lõpetamiseks seatud kohustuste täitmise hindamiseks. Saan aru, et kui ma ei täida määratud tähtaegade jooksul mulle pandud kohustusi, siis kriminaalmenetlus uuendatakse. Saan aru, et eelpool loetletud tingimuste täitmata jätmise korral kuulub kriminaalmenetluse käesolevas kriminaalasjas uuendamisele.

(nimi, allkiri, kuupäev)